

คู่มือกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพผู้พิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์

คู่มือประชาชน

การลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
การลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการ
การลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์

งานพัฒนาชุมชน

เทศบาลตำบลบ้านพราน ตำบลพรานกระต่าย

อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

โทร 055-761-094

คำนำ

เทศบาลตำบลบ้านพราน มีบทบาทหน้าที่ในการจัดสวัสดิการสังคมให้กับผู้ด้อยโอกาสทางสังคมในเขตเทศบาลตำบลบ้านพราน และส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับบุคคลเหล่านี้รวมทั้งมีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการรับลงทะเบียน ผู้สูงอายุเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุการลงทะเบียนคนพิการเพื่อรับเงินเบี้ยความพิการ และรับคำร้องผู้ป่วยเอดส์เพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์รวมทั้งการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพฯ ให้กับ บุคคลดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์ เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยความพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนที่มาขอรับบริการได้มีความเข้าใจที่ถูกต้องมีแนวทางใน การปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งจะนำไปสู่ความสะดวกรวดเร็ว และถูกต้องในการขอรับบริการในเรื่อง ดังกล่าวเทศบาลตำบลบ้านพราน จึงได้จัดทำคู่มือการลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุการลงทะเบียน และยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ การยื่นคำร้องเพื่อรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ขึ้น

เทศบาลตำบลบ้านพราน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นส่วน หนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์มีความเข้าใจที่ถูกต้องถึงสิทธิพึงได้รับรวมทั้ง ทราบแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจน ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบุคคลดังกล่าวและ ประชาชนที่มาขอรับบริการต่อไป

งานพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบ้านพราน

การขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

➤ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

๑. สัญชาติไทย
๒. มีอายุ ๕๙ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป (ในกรณีที่ทะเบียนราษฎรระบุเฉพาะปีเกิด ให้ถือว่าบุคคลนั้นเกิดวันที่ ๑ มกราคมของปีนั้น เช่น เกิด พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ถือว่าเกิด วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๗)
๓. มีภูมิลำเนาอยู่ในเทศบาลตำบลบ้านพราน
๔. ไม่เป็นผู้ที่รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเทศบาล อบต. ได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นที่รัฐหรือเทศบาล อบต. จัดให้เป็นประจำ ยกเว้นผู้พิการ หรือผู้ป่วยเอดส์ตามระเบียบ

➤ หลักฐานในการขึ้นทะเบียนดังนี้

1. บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ออกให้โดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา จำนวน ๑ ชุด
2. ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา จำนวน ๑ ชุด
3. สมุดบัญชีเงินฝากธนาคาร พร้อมสำเนา (เฉพาะหน้าที่แสดงชื่อ และเลขที่บัญชี) สำหรับกรณีที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุผ่านธนาคาร จำนวน ๑ ชุด

➤ ผู้ยื่นยื่นเอกสารแทนผู้สูงอายุได้หรือไม่ ?

ในกรณีที่ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเอง อาจมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ โดยให้ผู้รับมอบอำนาจติดต่อกับ เทศบาลตำบลบ้านพราน โดยต้องมีหนังสือมอบอำนาจตัวจริง พร้อมสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนบ้านของผู้รับมอบอำนาจ อย่างละ ๑ ชุด

➤ ผู้สูงอายุแต่ละคนจะได้รับเงินเท่าไร ?

ปัจจุบันได้จ่ายแบบขั้นบันได ดังนี้

อายุ ๖๐ - ๖๙ ปี จะได้รับ ๖๐๐ บาท

อายุ ๗๐ - ๗๙ ปี จะได้รับ ๗๐๐ บาท

อายุ ๘๐ - ๘๙ ปี จะได้รับ ๘๐๐ บาท

อายุ ๙๐ ปีขึ้นไป จะได้รับ ๑,๐๐๐ บาท

ในกรณีที่ผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุย้ายทะเบียนบ้านให้เทศบาล หรือ อบต. ที่เคยจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดิมยังคงจ่ายเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุจนกว่าจะสิ้นสุดปีงบประมาณนั้น คือเดือนกันยายน หากมีความประสงค์จะรับเบี้ยยังชีพกับเทศบาล หรือ อบต. แห่งใหม่ต้องไปจดทะเบียนเพื่อขอรับเบี้ยยังชีพที่เทศบาลหรือ อบต. แห่งใหม่ ภายใน ๑ - ๓๐ พฤศจิกายน ของทุกปี และเริ่มรับเงินที่ใหม่ในเดือนตุลาคม ของปีถัดไป

- **วันเวลาที่เปิดให้บริการ**
วันจันทร์ - วันศุกร์ ในวันและเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. - ๑๖.๓๐ น.
- **ขั้นตอนการให้บริการ**
  ๑. ผู้สูงอายุยื่นเอกสารที่ใช้ในการลงทะเบียนผู้สูงอายุ
  ๒. เจ้าหน้าที่รับเอกสาร ตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบคุณสมบัติ
- **ระยะเวลา**
ระยะเวลาดำเนินการรวม ๒๐ นาที

การขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้พิการ

- **จดทะเบียนความพิการได้ที่**
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดกำแพงเพชร
- **หลักฐานการจดทะเบียนคนพิการ/ต่ออายุบัตรคนพิการ**
  - ในกรณีที่คนพิการไปด้วยตนเองให้เตรียมเอกสารดังนี้
    ๑. เอกสารรับรองความพิการจากโรงพยาบาลของรัฐออกโดยแพทย์ จำนวน ๑ ฉบับ
    ๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ
    ๓. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน (ผู้ดูแลผู้พิการ) จำนวน ๑ ฉบับ
    ๔. รูปถ่ายคนพิการ ขนาด ๑ นิ้ว ที่เป็นปัจจุบัน หรือถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ ใบ

ในกรณีเป็นเด็กใช้สูติบัตร พร้อมทั้งถ่ายสำเนาจำนวน ๑ ชุด (กรณียื่นแทนให้นำบัตร ประชาชน และทะเบียนบ้านของผู้ยื่นแทนมาด้วย)
  - ในกรณีที่ไม่ดำเนินการแทนคนพิการให้เตรียมเอกสารเพิ่มเติมดังนี้
    ๑. สำเนาบัตรประจำตัวบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ
    ๒. หนังสือมอบอำนาจ จำนวน ๑ ฉบับ
    ๓. รูปถ่ายคนพิการ ขนาด ๑ นิ้ว ที่เป็นปัจจุบัน หรือถ่ายไว้ไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ ใบ
- **หลังจากจดทะเบียนความพิการแล้วเทศบาลตำบลบ้านพรานจะช่วยเหลืออย่างไร**
นำบัตรประจำตัวคนพิการมาขึ้นบัญชีเพื่อขอรับเงินความพิการที่ กองสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลอิสาณ จะมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาและแนะนำการขึ้นบัญชี เพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพความพิการ การจดทะเบียนรับเบี้ยความพิการ (รับขึ้นทะเบียน ได้ทุกวัน ในวันและ เวลาราชการ)

➤ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพความพิการ

๑. สัญชาติไทย

๒. มีบัตรประจำตัวคนพิการ

๓. มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลบ้านพราน

๔. ไม่เป็นบุคคลซึ่งอยู่ในความอุปการะของสถานสงเคราะห์ของรัฐ

๕. ในกรณีผู้พิการเป็นผู้ซึ่งต้องชังหรือจำคุกอยู่ในเรือนจำ ทณฑสถานหรือสถานคุมขัง ของกรมราชทัณฑ์ หรือเป็นผู้ซึ่งถูกควบคุมอยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ให้ไปลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยความพิการต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้อำนวยการตามสถานที่ที่อยู่

➤ หลักฐานในการขึ้นทะเบียนดังนี้

๑. สำเนาบัตรประจำตัวคนพิการ

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาทะเบียนบ้าน

จำนวน ๑ ชุด

๓. สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร (ในกรณีที่ต้องการโอนเงินเข้าบัญชี)

จำนวน ๑ ชุด

➤ กรณีที่ผู้อื่นยื่นแทนใช้หลักฐานดังนี้

๑. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาทะเบียนบ้าน

จำนวน ๑ ชุด

๓. หนังสือมอบอำนาจ

จำนวน ๑ ชุด

๔. สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร (ในกรณีที่ต้องการโอนเงินเข้าบัญชี)

จำนวน ๑ ชุด

➤ วันเวลาที่เปิดให้บริการ

วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ ในวันและเวลาราชการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น. – ๑๖.๓๐ น.

➤ ขั้นตอนการให้บริการ

๑. ผู้พิการยื่นเอกสารที่ใช้ในการลงทะเบียนผู้พิการ

๒. เจ้าหน้าที่รับเอกสาร ตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบคุณสมบัติ

๓. เสนอคณะผู้บริหาร

➤ ระยะเวลา

ใช้ระยะเวลา ไม่เกิน ๑ วัน

➤ หน่วยงานที่รับผิดชอบ

งานพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบ้านพราน

➤ ยื่นเอกสารแล้วได้รับเงินเมื่อไร

ผู้พิการที่ขึ้นทะเบียนไว้ จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ในเดือนถัดไป (ไม่มีการจ่ายย้อนหลัง)

➤ หมายเหตุ

เอกสารต้องลงลายมือชื่อ สำเนาถูกต้องทุกฉบับ ผู้พิการที่ไม่สามารถเขียนได้

ให้พิมพ์ลายมือแทน

การขึ้นทะเบียนรับเงินเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
  - การรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพผู้ป่วยเอดส์
- กำหนดรับลงทะเบียน
  - เมื่อได้รับใบรับรองแพทย์ว่าติดเชื้อ HIV จากโรงพยาบาลรัฐ แล้วมายื่นคำขอขึ้นทะเบียนที่งานพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบ้านพราน ในวันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา ๐๘.๓๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น. (ในวันและเวลาราชการ)
- คุณสมบัติผู้มีสิทธิยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเบี้ยยังชีพผู้ติดเชื้อเอดส์ ดังนี้
  - ๑. มีสัญชาติไทย
  - ๒. เป็นผู้มีภูมิลำเนาหรือมีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตพื้นที่ตำบลบ้านพราน
  - ๓. มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้
- หลักฐานในการลงทะเบียน ดังนี้
  - ๑. ใบรับรองแพทย์ระบุผู้ติดเชื้อ HIV จากโรงพยาบาลรัฐเท่านั้น ฉบับจริง จำนวน ๑ ฉบับ
  - ๒. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน ๑ ฉบับ
  - ๓. สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ
  - ๔. สำเนาสมุดบัญชีธนาคาร จำนวน ๑ ชุด
- ขั้นตอนการให้บริการ
  - ๑. ผู้ป่วยติดเชื้อ HIV ยื่นเอกสารที่ใช้ในการลงทะเบียนผู้ป่วยเอดส์
  - ๒. เจ้าหน้าที่รับเอกสาร ตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบคุณสมบัติ
  - ๓. เสนอคณะผู้บริหาร
- ระยะเวลา
  - ใช้ระยะเวลา ไม่เกิน ๑ วัน
- หน่วยงานที่รับผิดชอบ
  - งานพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบ้านพราน
- ยื่นเอกสารแล้วได้รับเงินเมื่อไร
  - ผู้ป่วยเอดส์ที่ขึ้นทะเบียนไว้ จะได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ในเดือนถัดไปหลังจากขึ้น ทะเบียนและผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติ จากเจ้าหน้าที่และคณะผู้บริหารแล้ว
- หมายเหตุ
  - เอกสารต้องลงลายมือชื่อ สำเนาถูกต้องทุกฉบับ ผู้ป่วยเอดส์ที่ไม่สามารถเขียนได้ ให้พิมพ์ลายมือแทน

➤ สอบถามเพิ่มเติมได้ที่

งานพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบ้านพราน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย
จังหวัดกำแพงเพชร ๖๒๑๑๐ ๐๕๕-๗๖๑๐๙๔

หมายเหตุ

ใบรับรองแพทย์จะต้องระบุว่าป่วยเป็นโรคเอดส์ /AIDS เท่านั้น หากระบุว่าป่วยเป็น HIV หรือ
ภูมิคุ้มกันบกพร่องจะไม่เข้าหลักเกณฑ์การรับเงินสงเคราะห์

คำชี้แจง

❖❖ ผู้สูงอายุ/ผู้พิการ ที่มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพ อยู่แล้วในพื้นที่อื่น ภายหลังได้
ย้ายทะเบียนบ้านเข้ามาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านพราน ให้มาขึ้นทะเบียนรับเงิน
เบี้ยยังชีพที่เทศบาลตำบลบ้านพราน แต่สิทธิ การรับเงินยังรับอยู่ที่เดิม จนถึง
ปีงบประมาณ นั้น

❖❖ ตัวอย่าง เช่น นายแดง รับเงินเบี้ยยังชีพฯ อยู่ที่ องค์การบริหารส่วนตำบล
หนองตาด ภายหลังได้แจ้งย้ายมาอยู่พื้นที่เทศบาลตำบลบ้านพราน ในวันที่ ๑๕
มิถุนายน ๒๕๕๙ นายแดง ต้องมาขึ้นทะเบียนใหม่ที่เทศบาลตำบลบ้านพราน
ภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙ แต่ นายแดง ยังคงรับเงินจากองค์การบริหารส่วน
ตำบลหนองตาด จนถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๐ และจะได้รับเงินเบี้ยยังชีพจาก
เทศบาลตำบลบ้านพราน ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยยังชีพ

๑. ตาย
๒. ย้ายภูมิลำเนาไปนอกเขตเทศบาลตำบลอิสาน
๓. แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพ
๔. ขาดคุณสมบัติ

◆ หน้าทีของผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และผู้พิการ ◆

๑. ตรวจสอบรายชื่อของตัวเอง ณ สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านพราน
๒. กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพ หรือผู้รับมอบอำนาจ แจ้งรับ เป็นเงินสด ต้องมา รับเงินให้ตรงตามวัน เวลา ที่กำหนด
๓. เมื่อย้ายภูมิลำเนาจาก เทศบาลตำบลบ้านพราน ไปอยู่ภูมิลำเนา อื่น ต้องแจ้งขอ มูลเพื่อให้เทศบาลตำบลบ้านพรานได้รับทราบ
๔. ให้ผู้ที่รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและคนพิการ แสดงการมีชีวิตอยู่ต่อเทศบาลตำบลบ้านพราน ระหว่างวันที่ ๑ - ๕ ตุลาคม ของทุกปี
๕. กรณีตาย ให้ผู้ดูแลหรือญาติของผู้สูงอายุ หรือคนพิการของผู้รับเงินเบี้ยยังชีพแจ้ง การตาย ให้เทศบาลตำบลบ้านพราน ได้รับทราบ (พร้อมสำเนาใบ มรณะบัตร) ภายใน ๗ วัน

สารพันคำถาม

ถาม ผู้สูงอายุที่อยู่ในคุกสามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้ หรือไม่?

ตอบ ขึ้นทะเบียนไม่ได้ เพราะถือว่าได้รับการดูแลจากทางภาครัฐอยู่แล้ว หรือ กรณีได้รับเงินเบี้ยยังชีพอยู่แล้ว ภายหลังต้องโทษ คดีสิ้นสุด ได้รับโทษจำคุก ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติไม่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพ เช่นกัน

ถาม พระภิกษุสงฆ์สามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้หรือไม่ ?

ตอบ ขึ้นทะเบียนได้ ยกเว้นพระภิกษุสงฆ์ที่ได้รับเงินเดือน (เงินนิตยภัต) เช่น เจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เป็นต้น

ถาม ผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นายก อบต., รอง นายก อบต., สมาชิกสภา , กำนัน , ผู้ใหญ่บ้าน สามารถขึ้นทะเบียนผู้สูงอายุได้หรือไม่ ?

ตอบ ขึ้นทะเบียนไม่ได้ เนื่องจากมีเงินเดือนประจำ แต่เมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว สามารถมาขึ้นทะเบียนได้